Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____Жильцов О.Б.
«____» _____2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОВАЙДИНГ ІННОВАЦІЙ

для студентів

спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 1.С1.00.01 Економіка міста. Урбаністика

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307935
Програма № 0249/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) (прізвище, ініціали)
«31» серпня 2026 р.

Київ – 2026

Розробники:
Юрченко Олександр Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.
Шуляр Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:
Шуляр Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол від 28.08.2026 р. № 19

Завідувач кафедри В.В. ЛОЙКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) Економіка міста. Урбаністика.
28.08.2026 р.
Керівник освітньої програми Ю.М. ЖУКОВА

Робочу програму перевірено
31.08.2026 р.

Заступник директора/декана О.О. КАЗАК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20___ р., протокол № ___
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредитів / 120 годин	
Курс	2	-
Семестр	3	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	-
Форма семестрового контролю	Іспит	-

2. Мета дисципліни є формування системи базових знань з теорії і практики провайдингу інновацій, ресурсного забезпечення інноваційного процесу та управління інноваційним розвитком підприємства.

Завдання навчальної дисципліни:

– сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння основних понять і термінів з провайдингу інновацій;

– засвоїти методи, прийоми та показники оцінювання ефективності впровадження інновацій;

– набути вмінь творчого пошуку напрямів і резервів провайдингу інновацій на підприємствах різних напрямів діяльності;

– сформувати здатність самостійно мислити, ідентифікувати та аналізувати різні види інновацій, методи їх впровадження.

3.Результати навчання за дисципліною.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

– категоріальний апарат провайдингу інновацій;

– нормативно-законодавчу базу України, яка регулює інноваційну діяльність;

– економічну сутність інновацій, їх місце і роль в діяльності підприємства;

– організаційні засади провайдингу інновацій;

– методи, прийоми й показники оцінювання ефективності інновацій;

– об'єктивно існуючі причинно-наслідкові зв'язки між ресурсним забезпеченням інноваційного процесу та ефективністю роботи підприємства;

– способи мотиваційного впливу, що забезпечують ефективне впровадження інновацій;

вміти:

– застосувати отримані знання в практичній діяльності роботи економіста;

– застосувати отримані знання для проведення аналітичних розрахунків щодо ефективності впровадження інновацій;

– провести оцінку доцільності впровадження інноваційного проєкту;

– виконати порівняльний аналіз альтернативних інноваційних проєктів;

– розрахувати величину економічного ефекту від реалізації інноваційного проєкту на підприємстві;

– застосувати отримані знання при складанні бізнес-планів розвитку підприємства.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК11.Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СКУ15. Здатність обґрунтовувати економічні рішення і критерії оцінювання ефективності проєктів муніципального значення.

СКУ16. Здатність аналізувати господарський механізм економіки міста, приймати рішення, які підвищують ефективність його функціонування з урахуванням євроінтеграційного напряму розвитку української економіки.

Програмні результати навчання.

РН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

РНУ26. Демонструвати навички розробки та обґрунтування традиційних та інноваційних напрямів стратегічного розвитку міста.

РНУ28. Вміти здійснювати техніко-економічне обґрунтування впровадження інноваційних та інвестиційних проєктів, а також розробки стартап-проєктів, орієнтованих на підвищення ефективності функціонування муніципальної економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	МК	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ							
Тема 1. Економічна сутність і характеристика інновацій та провайдингу інновацій.	5	2	1	-	-	-	2
Тема 2. Інновації та інноваційна діяльність: базові поняття.	7	2	1	2	-	-	2
Тема 3. Вимірювання рівня інноваційно-інвестиційного розвитку як інструмент провайдингу інновацій	8	2	2	2	-	-	2
Модульний контроль	2	2					
Разом	**22**	**6**	**4**	**4**	**-**	**2**	**6**
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ							
Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.	8	2	2	2	-	-	2
Тема 5. Управління інноваційними процесами та інноваційним розвитком на підприємстві	8	2	2	2	-	-	2
Тема 6. Інноваційний потенціал підприємства.	8	2	2	2	-	-	2
Модульний контроль	2	2					
Разом	**26**	**6**	**6**	**6**	**-**	**2**	**6**
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ							
Тема 7. Інноваційний проєкт: сутність та його розробка.	9	2	2	2	-	-	3
Тема 8. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	9	2	2	2	-	-	3
Модульний контроль	2	2					
Разом	**20**	**4**	**4**	**4**	**-**	**2**	**6**
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ							
Тема 9. Методи оцінки ефективності інвестицій і інновацій	10	2	2	2	-	-	4
Тема 10. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.	10	2	2	2	-	-	4
Модульний контроль	2	2					
Разом	**22**	**4**	**4**	**4**	**-**	**2**	**8**
Семестровий контроль	**30**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Усього	**120**	**20**	**18**	**18**		**8**	**26**

Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ

Тема 1. Економічна сутність і характеристика інновацій та провайдингу інновацій.

Основні терміни та поняття: інновація, нововведення, новаторство. Інновації як фактор економічного розвитку та конкурентоспроможності. Класифікація інновацій, етапи виникнення інновацій. Поняття та сутність провайдингу інновацій. Суб'єкти та учасники процесу провайдингу інновацій (держава, бізнес, університети, стартапи, інвестори). Функції провайдера інновацій (пошук, адаптація, впровадження, комерціалізація, супровід). Роль провайдингу інновацій у створенні інноваційної екосистеми.

Тема 2. Інновації та інноваційна діяльність: базові поняття.

Визначення інноваційної діяльності та її відмінність від науково-дослідної та виробничої діяльності. Життєвий цикл інновації (від ідеї до комерціалізації). Стадії інноваційного процесу: дослідження, розробка, впровадження, поширення. Суб'єкти інноваційної діяльності: роль підприємств, університетів, наукових центрів, держави. Механізми підтримки інноваційної діяльності (венчурний капітал, гранти, державні програми). Взаємозв'язок інноваційної діяльності та інвестицій: фінансування як ключова умова реалізації інновацій.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційно-інвестиційного розвитку як інструмент провайдингу інновацій

Суть і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Схема вибору напрямків інноваційного розвитку. Управління вибором напрямків і варіантів інноваційного розвитку підприємства. Способи вимірювання рівня розвитку інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.

Сутність інноваційної інфраструктури. Сучасні організаційні форми інноваційної діяльності. Внутрішньофірмові форми організації інноваційної діяльності. Управління науково-дослідними і конструкторськими роботами. Автономні форми організації інноваційної діяльності. Державна інноваційна діяльність, її форми. Інфраструктура ринку інновацій та його складові. Особливості формування вітчизняної інноваційної інфраструктури. Комерціалізація та форми передачі технологій на ринку інновацій. Специфіка придбання ліцензій на інноваційну продукцію.

Тема 5. Управління інноваційними процесами та інноваційним розвитком на підприємстві

Економічні передумови управління інноваційним розвитком підприємства

у нестабільному середовищі. Концепція управління інноваційним розвитком підприємств. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.

Тема 6. Інноваційний потенціал підприємства.

Сутність інноваційного потенціалу підприємства. Елементи інноваційного потенціалу підприємства. Інноваційний потенціал та інноваційна активність. Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Методика комплексного оцінювання інноваційного потенціалу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 7. Інноваційний проєкт: сутність та його розробка.

Поняття «інноваційний проєкт» та його відмінність від інвестиційного і науково-дослідного проєкту. Ознаки інноваційного проєкту (новизна, ризиковість, комерційна спрямованість, масштабність). Класифікація інноваційних проєктів (за масштабом, за сферою застосування, за джерелами фінансування, за рівнем інноваційності). Основні етапи розробки інноваційного проєкту. Стадії інноваційного проєкту: від ідеї до комерціалізації.

Тема 8. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Фактори і критерії фінансування інноваційної діяльності. Шляхи і джерела фінансування. Держбюджетне фінансування. Позабюджетне фінансування. Система механізмів інвестування. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позикових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів. Формування та оптимізація складу інвестицій для фінансування інновацій.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4.ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ

Тема 9. Методи оцінки ефективності інвестицій і інновацій.

Основні підходи й напрямки оцінки ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз ефективності інноваційної діяльності. Загальна економічна ефективність інновацій. Шляхи й напрямки підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства. Відсоток і відсоткова ставка як одна з форм економічного ефекту. Дисконтування. Тимчасова база нарахування відсотків. Ануїтет. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів (NPV, IRR, PI, термін окупності).

Тема 10. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.

Суть ризиків та особливості їх прояву в інноваційній діяльності підприємств. Класифікація ризиків. Чинники формування ризиків в інноваційній діяльності підприємства. Методи аналізу ризику при оцінюванні доцільності інноваційних проектів. Принципи управління інноваційними ризиками. Методи і інструменти управління інноваційними ризиками.

Робота в Центрі компетентностей – Центр економічної дидактики

Практичні заняття з Тем 3, 6, 7, 8. Завдання передбачають пошук і добір аналітичної інформації щодо інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств, галузей і економіки; оцінювання інноваційного потенціалу підприємства; розроблення елементів інноваційного проєкту; визначення джерел його інвестиційного забезпечення; розрахунок показників економічної ефективності інновацій (NPV, IRR, PI, PP).

Для обробки й аналізу даних використовуються MS Excel (розрахунки, зведені таблиці, аналіз показників, побудова графіків і діаграм), а для представлення результатів – Power BI або Google Looker Studio. Результати роботи оформлюються у вигляді аналітичного звіту або презентації інноваційного проєкту з розрахунками та візуалізаціями, які здобувачі представляють і обґрунтовують на практичному занятті.

Матриця відповідності тем дисципліни результатам навчання

№	Тема	РН1	РН5	РН10	РН15	РН22	РНУ26	РНУ28
1	Економічна сутність і характеристика інновацій та провайдингу інновацій.	●						
2	Інновації та інноваційна діяльність: базові поняття.			●				
3	Вимірювання рівня інноваційно-інвестиційного розвитку як інструмент провайдингу інновацій		●	●			●	
4	Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку						●	
5	Управління інноваційними процесами та інноваційним розвитком на підприємстві				●	●	●	
6	Інноваційний потенціал підприємства				●	●		
7	Інноваційний проєкт: сутність та його розробка	●			●	●		●
8	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства			●				○
9	Методи оцінки ефективності інвестицій і інновацій		●	●				○
10	Ризики в інноваційній діяльності та управління ними					●	●	

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1.	Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2	2	2
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	4	4	6	6	4	4	4	4
3.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	2	10	2	10
4.	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	4	40	6	60	4	40	4	40
5.	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				**87**		**109**		**81**		**81**
Максимальна кількість балів: **358**										
Розрахунок коефіцієнта: **358 / 60 = 5,97**										
Іспит: **40**										
Загалом: **100**										

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ			
1.	Економічна сутність і характеристика інновацій та провайдингу інновацій.	2	5
2.	Інновації та інноваційна діяльність: базові поняття.	2	5
3.	Вимірювання рівня інноваційно-інвестиційного розвитку як інструмент провайдингу інновацій	2	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ			
4.	Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.	2	5
5.	Управління інноваційними процесами та інноваційним розвитком на підприємстві	3	5
6.	Інноваційний потенціал підприємства.	2	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ			
7.	Інноваційний проєкт: сутність та його розробка.	2	5
8.	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	3	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВАЙДИНГУ ІННОВАЦІЙ			
9.	Методи оцінки ефективності інвестицій і інновацій	4	5
10.	Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.	4	5
	Разом	26	50

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок,

які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2, 3 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 4, 5, 6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 7, 8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 9, 10 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою ЄКТС	Кількість балів	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-34	Незадовільно з обов’язковим повторним проходженням курсу

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: **120 год**., лекції – 20 год., семінари та практичні заняття – 36., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., семестровий контроль – іспит 30 год.

	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи провайдингу інновацій			Змістовий модуль 2. Організаційне забезпечення провайдингу інновацій на підприємстві			Змістовий модуль 3. Ресурсне забезпечення провайдингу інновацій на підприємстві		Змістовий модуль 4. Оцінка результатів провайдингу інновацій	
Кількість балів	*87*			*109*			*81*		*81*	
Лекції	Тема 1 (1бал)	Тема 2 (1 бал)	Тема 3 (1 бал)	Тема 4 (1 бал)	Тема 5 (1 бал)	Тема 6 (1 бал)	Тема 7 (1 бал)	Тема 8 (1 бал)	Тема 9 (1 бал)	Тема 10 (1 бал)
Практичні (семінарські) заняття	Тема 1 (6 балів)	Тема 2 (16 балів)	Тема 3 (22 балів)	Тема 4 (22 балів)	Тема 5 (22 балів)	Тема 6 (22 балів)	Тема 7 (22 балів)	Тема 8 (22 балів)	Тема 9 (22 балів)	Тема 10 (22 балів)
Самостійна робота	15 балів			15 балів			10 балів		10 балів	
Модульний контроль	25 балів			25 балів			25 балів		25 балів	
Підсумковий рейтинговий бал – 358										
Коефіцієнт переведення рейтингу в 60-бальну шкалу –5,97										
Підсумковий контроль	Іспит – 40 балів									
Разом	100 балів									

Політика академічної доброчесності та використання інструментів штучного інтелекту

1. Нормативна основа. Освітній процес і оцінювання результатів навчання з дисципліни здійснюються з дотриманням вимог статті 42 Закону України «Про освіту», статті 16 Закону України «Про вищу освіту», Положення про академічну доброчесність Київського столичного університету імені Бориса Грінченка та Кодексу корпоративної культури Університету.

2. Робота здобувача. Усі види навчальної діяльності з дисципліни - відповіді на практичних заняттях, модульні контрольні роботи, розрахункові та аналітичні завдання, презентації, реферати, самостійна робота, підсумковий контроль - виконуються здобувачем **самостійно**. Використання чужих ідей, даних, розрахунків або тексту допускається лише за умови коректного посилання на джерело.

Здобувач має право користуватися будь-якими джерелами інформації та консультуватися з викладачем, одногрупниками й фахівцями. Обмеження стосується не доступу до інформації, а **привласнення чужого результату як власного**.

3. Порушеннями академічної доброчесності вважаються:

- **академічний плагіат** - оприлюднення результатів чужої наукової або навчальної праці як власних, а також відтворення тексту, розрахунків, таблиць, рисунків чи висновків з інших джерел без посилання;
- **самоплагіат** - повторне подання власної роботи, яку вже було зараховано з іншої дисципліни або в попередньому семестрі, без погодження з викладачем;
- **фабрикація** - вигадування даних, результатів розрахунків, джерел або посилань, яких не існує;
- **фальсифікація** - свідома зміна або модифікація вихідних даних чи результатів розрахунків;
- **списування** - виконання завдань контрольних заходів із використанням не дозволених джерел інформації або технічних засобів;
- **обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної навчальної діяльності, зокрема здавання роботи, виконаної іншою особою;
- **хабарництво** та **необ'єктивне оцінювання** - у значеннях, визначених статтею 42 Закону України «Про освіту».

4. Перевірка робіт. Письмові роботи, що подаються на оцінювання у обсязі, достатньому для перевірки на плагіат (реферати, аналітичні записки, розрахунково-графічні та проєктні роботи), перевіряються на наявність текстових збігів у системі, яку використовує Університет. Рекомендований рівень оригінальності тексту - **не нижче 70 %**. З розрахунку оригінальності виключаються коректно оформлені цитати, бібліографічний опис, назви нормативно-правових актів, стандартні формулювання методик і формули.

Робота з рівнем оригінальності нижче встановленого повертається на доопрацювання. Повторне подання роботи з тим самим порушенням є підставою для виставлення нульової оцінки за відповідний вид роботи.

5. Використання інструментів штучного інтелекту. Генеративні інструменти штучного інтелекту (ChatGPT, Claude, Gemini, Copilot та аналогічні) є частиною сучасного професійного інструментарію економіста, і дисципліна не забороняє їх використання. Водночас застосовуються такі правила.

Дозволено без окремого погодження:

- пошук і попередній добір джерел за темою (з обов'язковою подальшою перевіркою кожного джерела за бібліотечним каталогом, офіційним вебсайтом видання або через сервіс doi.org);
- переклад іншомовних текстів;
- перевірка орфографії, граматики та стилістики власного тексту;
- пояснення незрозумілих понять, формул і методик;
- генерування ідей, планів і структури роботи;
- допомога у форматуванні таблиць, побудові діаграм і оформленні візуалізацій;
- генерування навчальних прикладів і запитань для самоперевірки.

Не дозволено:

- подання згенерованого тексту як власного - зокрема аналітичної частини, інтерпретації результатів, висновків і пропозицій;
- виконання розрахунків без розуміння їх методики, коли здобувач не може самостійно пояснити хід і результат обчислення;
- генерування вихідних даних, статистичних показників або емпіричних результатів;
- використання будь-яких зовнішніх інструментів під час аудиторних контрольних заходів і підсумкового контролю, якщо викладач прямо не дозволив їх застосування;
- **подання посилань на джерела, згенеровані або запропоновані інструментом штучного інтелекту, без перевірки їх реального існування.** Наявність у роботі неіснуючого джерела кваліфікується як фабрикація (п. 3), незалежно від того, чи здобувач діяв свідомо.

Обов'язок декларування. Якщо генеративні інструменти застосовувалися при підготовці роботи, здобувач зазначає це в примітці наприкінці роботи за формою: назва інструменту, мета використання, обсяг застосування. Наприклад: *«При підготовці роботи використано ChatGPT для попереднього пошуку джерел за темою розділу 2 та перевірки стилістики тексту. Усі джерела перевірено за бібліотечними каталогами. Розрахунки, аналіз та висновки виконано автором самостійно»*.

Декларування використання не знижує оцінку. Приховане використання за наявності ознак генерованого тексту розглядається як обман (п. 3).

Ключовий критерій. Незалежно від застосованих інструментів, здобувач має бути здатним пояснити на вимогу викладача походження кожного наведеного числа, логіку кожного розрахунку і зміст кожного твердження у власній роботі. Нездатність це зробити є самостійною підставою для зниження оцінки за відповідний вид роботи.

6. Наслідки порушення. За встановленим фактом порушення академічної доброчесності викладач може: повторно оцінити роботу; повернути роботу на доопрацювання; виставити нульову оцінку за відповідний вид роботи; призначити повторне проходження оцінювання. У разі повторних або систематичних порушень питання виноситься на розгляд кафедри в порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність Університету.

7. Права здобувача. Здобувач має право: бути поінформованим про правила академічної доброчесності до початку вивчення дисципліни; ознайомитися з результатами перевірки власної роботи; надати пояснення щодо виявлених збігів; оскаржити рішення викладача в порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність Університету.

Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Інноваційний розвиток підприємства : підручник / за заг. ред. д-р. екон. наук, проф. Микитюка П. П. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 320 с.
2. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності : навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.
3. Копитко М.І., Благан Н.В. Управління інноваціями та інвестиціями : навч. посіб. у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
4. Микитюк П.П., Сенів Б.Г. Інноваційна діяльність: навч. посіб : Центр навчальної літератури, 2024. 392 с.
5. Буняк Н.М. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 132 с.

Додаткова література:

1. Заруба В.Я. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Провайдинг інновацій» для здобувачів другого освітнього рівня освітньої програми «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг. Харків: НТУ «ХПІ», 2024. 28 с.
2. Заруба В.Я. Конспект лекцій з дисципліни «Провайдинг інновацій» для здобувачів другого (магістр) рівня вищої освіти освітньої програми « Маркетинг» за спеціальністю 075 «Маркетинг» усіх форм навчання. Харків: НТУ «ХПІ», 2024. 58 с.
3. Пермінова С.О., Лазоренко Т.В. Інноваційний менеджмент: конспект лекцій. Київ, КПК ім. І. Сікорського, 2021. 125 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/40745/1/Innov_menegzhment.pdf
4. Смєсова В.Л., Іщенко І.О. Інновації як основа підвищення якості продукції та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент.* 2020. Вип. 43. С. 76–82
5. Чупріна М. О. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств України в умовах ресурсних обмежень. Інноваційна наука, освіта, виробництво і транспорт: техніка і технології, інформатика, транспорт, архітектра: монографія. Одеса. 2019, С. 85-88.
6. Скібіцька Л.І., Чернищов О.Ю., Школенко О.Б., Шуляр Н.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник. (2–е видання випр. та доопр). Київ. ТОВ «Кондор».2026. 440 с.
7. Каліна І.І., Шуляр Н.М., Романова Л.В. Маркетинг інновацій у системі стратегічного розвитку промислового підприємства. «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка». Випуск 28, 2026. С. 230-236
8. Даційй Н.В., Шуляр Н.М., Ткаченко Ю.В. Розробка методів державної

політики розвитку інноваційної діяльності як фактора конкурентоспроможності промислових підприємств. Державне будівництво. №1 (37)/2025. С. 103-110

9. Н.В.Дацій, Шуляр Н.М., О.Ю.Чернишов. Фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств як основа їх конкурентоспроможності. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка : Науковий журнал. Вип. 24. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. С. 59-65

10. Н.В. Дацій, Шуляр Н.М. Вплив інноваційної діяльності на зростання конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах глобалізації. Інвестиції:практика та досвід. Науково-практичний журнал №12 червень 2025 р. С.12-17

Інформаційні джерела:

1. Господарський кодекс України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15. (дата звернення: 26.08.2026).

2. Цивільний кодекс України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15 (дата звернення: 26.08.2026).

3. Державна служба статистики України. URL:: http://www.ukrstat.gov.ua. (дата звернення: 26.08.2026).

4. Національна парламентська бібліотека України. URL: http://nplu.org. (дата звернення: 25.08.2026).

5. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України № 143-V. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16 (дата звернення: 27.08.2026).

6. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012р. № 5080-VI (діє з 01.01.2014 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text (дата звернення: 27.08.2026).

7. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 4-IV, URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text (дата звернення: 26.08.2026).

8. ЕНК «Провайдинг інновацій» https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21453